

Pommedeljek

Leto IV.

Ljubljana, 2. junija 1930

Štev. 22

Francija je mirna — ker je močna

Pomembne besede finančnega ministra Reynauda italijanskemu ministru

Pariz, 1. junija. Finančni minister Paul Reynaud je imel na banketu, ki je bil prirejen na čast zastopnikom 29. držav, ki so prišli na poset pariškega vzorčnega sejma, govor, v katerem je namigaval na francosko-italijanske odnose. Na banketu je bil tudi italijanski minister za korporacije dr. Bottai, napram kateremu je finančni minister izjavil: »Gospod minister, vi ste pravkar posetili pariški vzorčni sejem. Videli ste tamkaj resnično sliko Francije, delavne, mirne in močne Francije. Poudarjam »mirne Francije«, ker je Francija močna.«

Nadalje je finančni minister Reynaud izjavil, da je Francija po vojni doživela nov razmah in da se je ojačila, kar je omogočilo, da je nedavno znižala davč-

Paul Reynaud

na bremena in da se sedaj pripravlja za izvedbo velikopoteznega načrta za gospodarsko povzdigo države in kolonij.

Vsak narod ima pač svoje slabosti, je dejal med drugim. Mi si znamo svoje slabosti odkrito predočiti ter jih hočemo odstraniti. Ena izmed teh slabosti je prepočasno naraščanje našega prebivalstva. Če pa se ozremo, moramo ugotoviti, da prehitro naraščanje prebivalstva tudi ni brez nevarnosti.

Na koncu svojih izjav je zagotavljal finančni minister Reynaud, da bo francoska politika tudi nadalje stremela po zblizanju z vsemi državami in da hoče Francija živeti v prijatelstvu z vsemi državami.

Proslava 40 letnice Emila Haumanta

Svečana seja na Sorbonni v navzočnosti najodličnejših francoskih, jugoslovenskih in češkoslovaških osebnosti

Pariz, 1. junija. Havas poroča: Na iniciativno francosko - jugoslovenskega univerzitetnega društva v Parizu je bila snodi v Descartovi dvorani na Sorbonni svečana seja na čast 40letnice, ko znanstveno deluje znameniti slavist Emil Haumant. Svečani seji je predsedoval dekan fakultete za literaturo Delacroix. Razen mnogoštevilnih odličnikov so bili navzoči jugoslovenski poslanik dr. Spaljković, zastopniki češkoslovaškega in poliskega poslanstva, dalje Azuste Gauvain, prof. beograjske univerze Pavle Popović, minister Bošković, član Francoskega instituta Millet, predstavnik jugoslovenske kolonije v Parizu Jovanović in mnogo drugih.

Sejo je otvoril s kratkim pozdravom z. Delacroix in podelil besedo prof. Fournaultu, ki je pozdravil jubilarja in omenil njegove velike zasluge za proučevanje slovanških jezikov. V imenu ruskega oddelka Francoskega instituta je nato izpregovoril prof. Kuliman, ki se je z. Haumantu zahvalil za njegovo delo v korist ruskega naroda.

Za njim je očrtal velike jubilarne zasluge za spoznavanje jugoslovenskega naroda, njegovih narodnih pesmi in zgodovine delegat ministrstva prosvete pri jugo-

slovenskem poslanstvu v Parizu profesor Arnautović G. Haumant, ki je izvajal zbornik, je bil prvi v Franciji, ki je na znanstveni podlagi ugotovil edinstvo jugoslovenskega naroda: on je podrobno proučil zemljepis jugoslovenskih dežel in njih razvoj na poti do uedinjenja Jugoslavije v duhu francoskega naroda. Zahvaljujem se gosp. Haumantu za njegovo znanstveno delo, ki je tako sliaino pomagalo Jugoslaviji v njenih težnjah, zahvaljujem se za moralno in materialno pomoč, ki so jo bili deležni naši begunci v dobi vojnih stisk. Zahvaljujem se tudi za njegovo vlogo na mirovni konferenci, kjer se je zavzel za naše meje. Globoko spoštovanje na izrekan pri tej priliki tudi njegovi soprog, ki je bila zmerom verna sodelavka svojega moža.

Nato je v imenu Češkoslovaške slavil Haumantovo delo za Češkoslovaško profesor Kupan. Na koncu se je predsednik francosko - jugoslovenskega društva zahvalil jubilarju za krepko pomoč, ki jo je vedno izkazoval svojim tovarišem. Članom društva.

Po seji je bil koncert, ki so na nem sodelovali razen drugih tudi zagrebški umetniki bratje Špiler.

Tardieu o aktualnih francoskih problemih

Miroljubnost vnanje politike — Za zboljšanje gospodarskega položaja

Pariz, 1. junija. Ministrski predsednik Tardieu je govoril danes na velikem zborovanju v Vijonu. Za njegov govor je vladalo v vseh političnih krogih veliko zanimanje, ker se je pričakovalo, da bo odgovoril na zadnji zelo bojevit govor Mussolinija v Milanu. Tardieu se je v svojem govoru res bavil z notranjimi in vnanje-političnimi problemi, vendar pa v svojem govoru Musolinija ni menoval. Ne glede na to, pa je v dokaj neprikriti obliki podčrtal odločnost Francije, da dosledno in vztrajno varuje svojo politiko miroljubnosti in da slej ko prej stremi za svojim smotrom čim resnejšega sodelovanja z vsemi narodi in državami.

Uvodoma je govoril Tardieu o notranje-političnih problemih in je naglasil, da je njegova vlada trdno odločena vzdrževati za vsako ceno javni mir in red v državi. Prehajajoč na vnanje politične probleme je Tardieu najprej podčrtal svojo zadovoljstvo nad finančnimi in političnimi garancijami, ki jih nudi Franciji Youngov načrt. Naglasil pa je obenem, da je medna-

rodni mir zasiguran samo v zvezi mogočih narodov. Po haški in londonski konferenci lahko Francija brez vznemirjenja in brez bahavosti nadaljuje svojo dosedanje pot ter bo tudi v bodoče varovala mir potom vzdrževanja ravnotežja, potom gospodarskega in kulturnega sodelovanja.

Po gospodarskem položaju Francije, je Tardieu povdarjal, da trpi poljedelstvo, trgovina in industrija pod nadprodukcijo in padanjem konzuma ter pod davčno preobremenitvijo. Francoska vlada je, upoštevajoč vse te okoliščine, že izdala primerne ukrepe, da se to stanje popravi in tako izboljša gospodarski položaj, ki pa tudi sedaj ne daje prav nikakega vzroka za vznemirjenje.

Tardieu je nato govoril o problemu moderne države in je zaključil svoj govor z besedami: Francija mora verovati v svoje ideale in more biti nanje ponosna. Politika vlade, ki je zvesta pobornica francoskih idealov, se da izraziti v besedah Vzdržati in prispeti do cilja.

Venizelos o balkanski uniji

Atene, 1. junija. Ministrski predsednik Venizelos se je v svojem govoru, ki ga je imel danes na zborovanju v Kallavriti, bavil tudi z vprašanjem balkanske unije ter je med drugim naglasil, da predstavlja ta ideja zaenkrat samo še ideal, ki je neizvedljiv. Prepričan pa je, da bo v dogledni dobi prišlo do najtesnejšega sodelovanja med vsemi balkanskimi narodi in državami, ker narekujejo to gospodarski in politični interesi balkanskih držav, ki so že danes skoraj docela istovetni. Izrazil je tudi svoje prepričanje, da je Mussolini iskren prijatelj miru in da je tudi on za osnovenje evropske zajednice. Ob koncu svojega govora se je bavil tudi z odnosi med Grčijo in Jugoslavijo, ter povdarjal, da so s etni odnosi v zadnji dobi zelo poglabili ter da vlada med obema največja iskrenost.

Zopet krvava nedelja v Avstriji

Med spopadom z nasprotniki je bilo ranjenih 6 oseb, med njimi dva Heimwehrova

Dunaj, 1. junija. V Katzelsdorfu pri Dunajskem Novem mestu se je vršilo danes veliko zborovanje Heimwehra, na katerega so prispele tudi heimwehrovske čete iz gornje Štajerske in drugih pokrajin.

Zborovanje in parada Heimwehra je potekla mirno in brez najmanjšega incidenta. Pač pa je prišlo na povratku Heimwehrovcev iz Glognitza na postaji Neunkirchen do krvavega spopada s Schutzbunderji. Ko je prišel vlak s Heimwehrovci na postajo, so jih Schutzbunderji sprejeli z življenjem. Heimwehrovci so reagirali in večinoma izstopili. Kmalu je prišlo do spopada in pretepa, pri čemur se je na obeh straneh streljalo. Ranjenih je bilo vsega 6 ljudi, med njimi dva Heimwehrova. Eden je dobil strel v glavo, drugi pa strel v trebuh. Oba so v brezupnem stanju prepeljali v bolnico. Šele, ko je prišel močan oddelek žandarmerije, so se Heimwehrovci umaknili in nadaljevali svojo vožnjo. Oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Prepoved manifestacij v avstrijskih zdraviliščih

Krščanski socialci bodo morali popustiti

Dunaj, 1. junija. Deželni glavar nižjeavstrijski dr. Buresch je naslovil na vse niemu podrejene oblasti prve instance nared-

bo, da se morajo v času od 2. junija do 1. septembra 1930 v vseh zdraviliščih in letoviščih preprečiti vsakršni sestanek in pohodi, ki bi bili demonstrativnega značaja ali bi lahko dali povod za nemire.

Na večeršnjem posvetovanju krščansko-socialnega kluba je vicekancler Vaugoin izrazil mnenje, da se mora v vprašanju razorožitve zavzeti odločno stališče. Istočasno je sporočil svojemu klubu, da bi kaka bistvena sprememba zakona o patentu za orožje ali celo sabotažije pri glasovanju imelo najtežje posledice za stranko. Prevlada mnenje, da bo ta izjava napravila konec rovanju v krščansko - socialnem taboru proti dr. Schoberju in da bodo sedaj začela meritorna pozajanja.

Zasliševanje düsseldorfskega vampirja

Morilec neprestano poudarja, da je hotel napraviti svetu »senzacijo«

Düsseldorf, 1. junija. Zasliševanje Kürtena na policiji se bo nadaljevalo še nekaj dni, nakar bo morilec izročen sodišču. Soda razprava o njegovih zločinih se bo vršila že meseca septembra.

Morilec Kürten

Zadeva Stausberga, ki je v tesni zvezi s slučajem düsseldorfskega vampirja, stopa čim dalje bolj v ozadje. Stausberg je namreč svoječasno izpovedal, da je izvršil umor na male Roze Ohliger in invalida Scheera. Ni nobenega dvoma, da je Kürten izvršil tudi ta dva umora. Stausberga so svoječasno oddali v umobolnico, kjer je še sedaj.

Pri zasliševanju so Kürtena vprašali ali ga morda ne peče vest in zakaj ni napisal anonimna pisma, da bi razbremenil Stausberga. Kürten je odgovoril, da je bil Stausberg pač zaradi tega interniran, ker je bil nevaren ljudem in ne zaradi umorov. Zato bi bilo vsako pismo odveto in ga tudi ni pekla vest.

Kürten neprestano povdarja, da je hotel dokazati ljudem, h kakim dejanjem mora priznati kakega jetnika postopanje z njim v kaznilnici. »Bil sem leta dolgo v verigah in železju in vedno sem dejal: Če pridem ven, bosta Düsseldorf in ves svet doživela senzacijo.« Dosedanje domnevo, da je bilo več morilcev, je Kürten popolnoma ovrgel z izjavo, da je bil odločen sistematično izvršiti vse umore, samo zaradi tega, da bi vzbudil vtis, da jih ne izvršuje samo en človek, temveč cela tolpa. Kürten je tudi namigaval glede na bližnjo preiskavo svojega duševnega stanja, z naslednjimi besedami: »Gospodje, učenjaki bodo imeli pred seboj neke vrste problem. V zavodu bomo še marsikaj doživeli.« Kürten se čuti gospodar položaja in če se mu zasliševanje zdi predolgo, pripomni nevoljno: »Kaj menite, če bi sedaj celo zadevščino preklical?«

Domnevajo, da je Kürten tudi povzročitelj umora, zaradi katerega je bil l. 1904 nekdo po nedolžnem justiciran. Delavec Stankiewicz je bil obtožen roparskega umora in je tudi svoje smrti trdil, da je nedolžen. Tudi umorja šolarja v Gladbecku, ki je svoječasno vzbudil senzacijo v vseh svetovnih listih in zaradi katerega so obtoževali gimnazista Husmana, pripisujejo sedaj Kürtenu, ker je bil v tesnem prijateljstvu z düsseldorfskim morilcem Bischoffom.

Manifestacija grško-jugoslovenskega prijateljstva

Prihod zastopnikov grških gospodarskih krogov in intelektualcev v Beograd — Prisrčen sprejem grških gostov

Beograd, 1. junija. Današnja nedelja je minila v Beogradu v znamenju manifestacije grško - jugoslovenskega prijateljstva. V Beograd so namreč došli zastopniki grških gospodarskih krogov, trgovci, novinarji, zastopniki grških občin, duhovščine, univerze, trgovskih in industrijskih zbornic, borze, odvetnikov, zdravnikov in raznih grških korporacij. Sprejem grških gostov je bil zelo prisrčen.

Gostje so došli z vlakom ob 6. jutraj in so jih pozdravili na kolodvoru zastopniki raznih ustanov, vlade in občine. Na kolodvoru se je zbrala k sprejemu velika množica občinstva. Goste je pozdravil kot prvi glavni tajnik beograjske trgovske zbornice Svetislav Marković, ki mu je odgovoril z. direktor Schell - Compagny in predsednik grško - jugoslovenske lige Maurkordatos. Nato je goste pozdravil predsednik društva Rize Fere, ki se mu je zahvalil za pozdrav grški metropolit Genadios.

Ko so se zostle nekoliko odpočili v hotelih, kjer so nastanjeni, so odšli na Avalo, kjer so se poklonili grobu Neznaneza junaka. Tu je imel kratko spominsko svečano metropolit Genadios ter je bilo na grob Neznaneza junaka položenih več vencev. Izrečenih je bilo tudi več govorov. Z Avala so se vrnili gostje v Saborno cerkev, kjer se je vršila kratka zadušnica za grškega nacionalnega junaka Rize Fere, ki je bil pod turškim gospodstvom usmrčen v Beogradu. Službo božjo je opravil metropolit Genadios. V imenu beograjske občine je govoril ob tej priliki dr. Stojadinović.

Po svečanosti v cerkvi je bil svečan sprejem v občinski upravi, nato pa v hotelu »Palace« banket, na katerem je bilo izrečenih več zdravic našemu kralju in grški republiki. Grško - jugoslovenska liga je popoldne priredila v poslopju nove univerze svečano akademijo, kjer je goste pozdravil njen predsednik Mileta Novaković.

Panika v zagrebškem kopališču

Iz neznanega vzroka se je odtrgal na Savi splav, na katerem je bilo mnogo kopalcev in drugega občinstva — Mnogi so poskakali v vodo in so se pričeli potapljati, vendar pa so jih še v zadnjem trenutku rešili

Zagreb, 1. junija. Na mestnem kopališču na Savi se je pripetila danes popoldne ne navadna nesreča, ki le po naključju ni imela človeških žrtev, zato pa je povzročila tem večjo paniko med kopalci in mnogoštevilnim občinstvom. Okrog 3. popoldne se je namreč odtrgala železna veriga, s katero je bil privezan glavni splav na Savi. Na splavu je bilo okrog 30 kopalcev in večje število ljudi v promenadni oblekah. Splav je kmalu zajel tok in ga odnesel proti sredini reke. Ne samo na splavu, temveč tudi med ostalimi kopalci in tudi ljudmi na obrežju je nastala velika panika, ko so opazili, da drvi splav z vedno večjo naglico proti železniškemu mostu. Več ljudi, ki so bili na splavu, je v strahu poskakalo v vodo in mnogi so se začeli potapljati. Splav je med tem prišel do železnikega mostu in le za las je manjkalo, da es ni z vso silo zaletel v betonski steber. Vsa sreča je bila v tem, da je splav šel gladko mimo stebra in prišel v mirnejšo vodo. Med tem je več pogumnih kopalcev in dobrih plavalcev odhitelo na reševanje potapljajočih, obenem pa je odrinilo od brega deset rešilnih čolnov. Posrečilo se je, da so vse, ki so se že potapljali, potegnili iz vode, spravili na varno ter rešili

tudi one, ki so bili na odtrganem splavu. Po dolgem prizadevanju se je posrečilo splav ustaviti in začasno pritrčiti k bregu tako, da ga voda ne more odnesti. Štirje izmed rešencev so bili že nezavestni in so jih šele po daljšem prizadevanju zopet spravili k življenju. Nesreča, ki bi bila lahko zahtevala veliko število žrtev, je ostala na ta način brez težjih posledic. Policija je skupn z občinsko upravo takoj uvedla preiskavo, da ugotovi, kako je splah prišlo do nesreče, in kako je bilo mogoče, da se je utrgala debela in močna veriga. Domneva se celo, da si je nekdo dovolil zelo neumestno šalo ter namenoma odpel verigo.

Romunsko-nemški trgovinski odnosi

Bukarešta, 1. junija. Trgovinska pogajanja z Nemčijo, ki se vrše že delj časa, so bila prekinjena. Rumunija je stavila Nemčiji 10dnevni rok za premislek. Po poteku tega roka bo uveljavljena za uvoz nemškega blaga maksimalna carinska tarifa, če dotlej ne bi prišlo do sporazuma in sklenitve nove pogodbe.

Zadnja slika Grahija m. 403

Planinski dom Kofce 1500 m

Najvišje planinsko letovišče v Jugoslaviji. Solčne, mlečne in debelilne kure. — Gozdni izprehodi in ture na pogorje Košute.

Penzija 50 do 60 Din. — Vsa vprašanja na: Fani Kveder, Planinski dom Kofce, pošta Tržič. 7292

9. junija

vsi v Križevce pri Ljutomeru na telovadni nastop Sokola kraljevine Jugoslavije v Križevcih. Obenem proslava 10-letnice.

Odkritje spominske plošče Janezu Trdini v Mengšu

Svečana proslava stoletnice rojstva Janeza Trdine v njegovem rojstnem kraju

Mengoš, 1. junija.

Ze dolgo ni videl naš trg toliko ljudstva, domačinov in gostov v praznični razpoloženju kakor danes, na dan odkritja spominske plošče pisatelju, klemenitemu značaju in originalu Janezu Trdini. V četrtek, 29. maja je bila stoletnica pesnikovega rojstva; danes pa je bila proslava tega znamenitega dne v njegovem rojstnem kraju.

Trg se je odel v praznično obleko: raz hiše so vihrale državne zastave, pred hišo, kjer je vzkajala spominska plošča, je stal slavalok z velikim platnom čez cesto. Reči je treba, da je bilo vse to prav okusno aranžirano, za kar gre hvala vsem, ki so pripomogli k stvari.

Kmalu po prihodu gostov iz Ljubljane in Kamnika ter menške okolice se je v drevoredu pod Staretovo graščino začel formirati slavnostni sprevod, ki je obhodil ves trg in na koncu pohoda dospel na prostor, kjer je nekdo stala Trdinova rojstna hiša. Na čelu so jahali korniki — domači fantje v zanimivih narodnih nošah, Sokoli in gasilci. Potem je sledila četa ognjegašev, Sokoli z moškimi in ženskimi naraščajem, stara menška godba, ki spada med naše najstarejše tovrstne ustanove, ženske in moške v narodnih nošah z rdečimi mareliami, gostje, ki so prišli na slavnost in vozovi, okrašeni z narodnimi zastavami, trakovi in smrečjim zelenjem. Posebno Trzinci so poslali na proslavo lepo delegacijo, ki je zbujala spoštno občudovanje.

Sprevod je korakal skoz ves trg, obšel je Veliki in Mali Mengeš, med radostnim vzklikanjem pohodnikov in množice, ki je tvorila špalir ob obeh straneh ceste. Prišli so na kraj slavja, se je vstopila in razvrstila, tako, da so stali tik zagnjene pominske plošče Sokoli, pred govorniško tribuno žensstvo v narodnih nošah, godba, pevci, gosti in številni občinstvo. Med gosti sta se s posebnim zadovoljstvom opazili dve spoštovani potavi — nekdanji trnovski župnik in zgodovinar g. Ivan Vrhovnjak, ki je kljub svojim letom še zdrav, čil in prožen ter g. Aleksander Hudovernik, notar, ki je bil zadnjih trideset let Trdinovega življenja pisateljev ljub prijatelj in eden redkih oseb, ki se jim je več let original brez ustavljanja zaupal. Pa tudi drugi gostje so pričali, kako je spomin Janeza Trdine ob stoletnici njegovega rojstva narodu pri srcu; samo ob sebi se razume, da je bil navzoč tudi zastopnik upravne oblasti g. okraj, načelnik iz Kamnika dr. Ogrin, dočim je zastopal ljubljansko občino občinski svetnik g. Likozar, iz Kamnika je prišel tudi župan g. Kratner.

Prvi je stopil na govorniško tribuno, ovito z državno zastavo in okrašeno s smrečjem, menški župan g. Lipar. V kratkih besedah je pozdravil goste in dal besedo slavnostnemu govorniku prof. Mazovcu iz Ljubljane, ki je orisal literarno delovanje Janeza Trdine. Po njegovem govoru sta odgnala dva Sokola ploščo. Plošča je delo kiparja g. Frana Ropreta, domačega tovarnarja kartonažnih izdelkov. Narejena je iz črne marmora in nosi z zlatimi črkami vklešan napis:

TU SE JE RODIL 29. V. 1830. JANEZ TRDINA, SLOVENSKI PRIPOVEDNIK, UMRL V NOVEM MESTU 14. VII. 1905. TRDIN SE JE, DA STARE NARODNE NAZORE POMNOZI IN OBOGATI Z IDEJAMI NAPREDOVJOČEGA ČASA.

Pod ploščo je obeljen relief, predstavljajoč glavo Janeza Trdine. Napis na njem se glasi:

DUSEVNA SVOBODA JE MNOGO VEČ VREDNA IN DAJE TUDI VEČ ZADOVOLJNOSTI KAKOR TELESNA.

Oboje, plošča in relief sta bila predmet splošnega občudovanja.

Godba je zasvirala državno himno in na govorniški oder je stopil sivolasi prijatelj Janeza Trdine, notar Aleksander Hudovernik.

Ljaval je v glavnem naslednje misli: Če se danes ozglam k besedi, me navdaja srčna dolžnost, obenem pa čut hvaležnosti in prijateljstva. Mogoče sem edini še živeč mož, ki je občeval s Trdinom nepretrgoma od l. 1875. do njegove smrti l. 1905. V Trdini je bila posebnost slovenska ideja, bil je razvojit rusofil, velik značaj, kot človek pa je bil tako skromen, da je danes težko o tem govoriti. S klicem »Slava Trdinovemu spominu« je zaključil svoj govor, nakar je dobil besedo dolenski rojak, dr. Jože Rus. Dejal je približno: Govorim v imenu dolenske strani, kajti Trdina je, kakor znano, pokopan v Novem mestu. Z dolenske plači gledajo danes čarovnice proti Mengšu — Trdine pa se danes prav gotovo spominja te v njegovih spisih obujena Mengo in Veronika. Žal, je minula doba zapečkov in dolgih večerov ob leščerbi, ko so naše matere in tete pripovedovale našim otrokom baš in povesti ter jim razvemale domišljijo. V naše kraje je prišel napredek naš narod drži korak z njim. Poklonimo se pa baš v dobri napredka

našim prednikom in zaključimo: Slava, Janezu Trdini!

Ropretov kip Janeza Trdine

Množica je ponovila navdušen vzklk in besedo je povzel okrajni načelnik dr. Ogrin.

Zivljenje se spreminja, stari običaji se izgubljajo. Zato je tem dragocenejša last naroda poznavalec ljudske duše, kar je bil v polni meri naš današnji slavjenec Janez Trdina, ki je poznal življenje in trpljenje našega ljudstva. Trdina je bil moč življenja, hodil je od semišča do semišča, spoznaval narodovo dušo in opisoval Dolensko, pozabljal pa ni svoje rodne Gorenjske. Njegovemu delu in njegovemu spominu: Slava!

Mengeški pevci pod vodstvom domačega župana Liparja so se vstopili v krog in zapeli z donečimi kretekmi glasovi slavnostni spev: »Ti, ki si nas ustvaril ko listja in trave«. Po tej pesmi je g. župan naznanil, da je oficijelni del svečanosti zaključen in da se bo na dvoriščnih prostorih hiše, v kateri je vzkajala spominska plošča, vršila ljudska zabava. Šele mrak je dvignil Trdinove slavilce na noge, ki so se razhajali z občutkom, da so doživeli prav lep dan, na katerega je starodavni Mengeš lahko ponosen in ki ga kronika lahko beleži med najslavnejše dni domače zgodovine.

Koncert »Grafike« v Trziču in na Golniku

Trzič, 1. junija. Ljubljansko pevsko društvo »Grafika« je za soboto in nedeljo priredilo pod vodstvom svojega pevovodje prof. Grobminga in skladatelja Adamiča izlet v trziški okoliš ter je sinoči nastopilo v telovadnici trziške meščanske šole. Obisk zaradi odhoda mnogih Trzičanov na sokolski zlet na Jesenicah ni bil najštevilnejši, koncert pa je uspel sijajno. V največje zadovoljstvo navzočega občinstva. Davi, so se »Grafičarji« podali na izlet v Lom, kjer jim je bilo postreženo s sloviti lomske brtolami, popoldne pa so priredili koncert na Golniku in želi mnogo odobravanja.

Krasna razstava na ljubljanskem liceju

Med ljubljanskimi šolskimi zavodi je letos prvi tvoril sezono razstav mestni licej. Prostrano dvorano v II. nadstropju so licejke vseprek in od tal do stropa napolnile s prelestnimi dokazi svoje marljivosti v letošnjem šolskem letu in to seveda pod vodstvom svojih dveh prizadevnih mentorov: profesorja risanja in profesorice ženskih ročnih del.

Takoj pri vstopu v dvorano vzbudijo pozornost obiskovalca izvrstne portretne študije mladih gospodič, vse samih dijakin VI. a razreda. Silno prepričevalen in razveseljiv dokaz, da premore ta razred (razred prof. dr. Molé) celo vrsto talentov, izmed katerih obetata posebno gdni. Zinčarčeva in Lampretova še mnogo, zelo mnogo. Presenetljivo pestro in vestno so izdelani vzorci ornamentike. Ko ogleduješ ta dela, ki so prekrila celo steno in oboknice, ne moreš verjeti, da danes vse to znajo že učenke prvih treh letniških razredov. Med obiljem razstavljenih risb in slik gojenk višjih razredov se boš čutil mnogoljubnosti in izbiro motivov in tehnike. Pokrajstnost, tihožitje, portret, najrazličnejše študije — vse spriluje, kako spretno zna gosp. prof. Podrekar v borih tedenskih dveh urah pouka navajati licejke k izpolnjevanju risarske umetnosti.

Sredi dvorane je ogromna miza preobložena z najrazličnejšimi ročnimi deli. Vsaokvirni komadi ženskega perila pričajo po materialu in izdelavi o finem okusu profesorice kakor tudi učenk samih. Ob oknih visijo lepe dekliške obleke, prav posebno pa se odlikujejo namizne in druge garniture z narodnimi motivi. Med ročnimi deli je tudi mnogo drobnih del, ki šele po daljšem opazovanju razodenejo, koliko je v njih vložena truda in finesa.

Razstava, ki je bila večerj navzlic prempogim drugim vabljivostim, prav številno obiskana, bo odprta še danes in priporočamo ogled najtopleje. Obenem pa sodimo, da bo umestno, ako se razstava ponovi tudi ob Binkoštih, ko nameravajo razstaviti svoja dela ostali ljubljanski zavodi. Priporočamo b. liceju vsekakor za čast.

Ogromen poset jubilejnega velesejma

Letošnji velesejem se je komaj dobro začel, pa je že dosegel uspehe, da si boljših ne moremo želeli. Okolnost, da smo imeli krasno nedeljo in vrhu tega še prvi dan v mesecu je poleg ostalih privlačnosti privabila na seimišče ogromno množico ljudstva. Že dopoldne je kar mrgolelo ljudi. Zlasti kmetovalcev iz ljubljanske okolice, pa tudi iz oddaljenih krajev. Popoldne pa je bil naval tak, da si razstavljenega blaga skoro ni bilo mogoče ogledati in so blagajne komaj zmagovalne deho. Mirno lahko rečemo, da je prireditelj večerj posetilo

okrog 24.000 ljudi.

kar je pač najboljši dokaz, da naš velesejem vedno bolj pridobiva na ugledu in da bo za desetletni jubilej dosegel zares časten uspeh.

Pa ne samo v moralnem, temveč tudi v kupčiskem pogledu se obeta letošnjemu velesejmu izredno zadovoljiv rezultat. Razstavljalci so večinoma zabeležili prav številne kupčijske sklepe. Nekatere produkcijske tvrdke so prejele že toliko število naročil, da morejo nova naročila sprejemati le za poznejše dobave. Navzlic običajnemu nedeljskemu navalu bolj radovednega občinstva je bilo tudi večerj precej zaključkov zlasti v raznih kmetijskih in gospodarskih strojih; zadovoljni sklepi so bili nadalje v strojih za obdelovanje lesa, v orodnih strojih, v tehničnih domače provenienec, v avtomatskih tehničnih, v domačih izdelkih elektrotehniške industrije, predvsem v električnih baterijah, nadalje v tiskarskih in pisalnih strojih ter v papirnih izdelkih. Izredno ugodno poslujejo tvrdke, ki so razstavljale usnarske izdelke, in zlasti razpouške. Mnogo zanimanja je tudi za kartoteke in pisarniške potrebščine; nadalje je bilo precej kupčij v domačih ple-

teninah, v perilu, v domači konfekciji, v sportnih potrebščinah in je bilo prodano zlasti mnogo šotorov in drugih domačih izdelkov iz platna. Tudi za po-hištvo je mnogo interesentov, posebno iz Hrvatske, dočim se za preproge zanimajo trgovci iz Zagreba in Bosne.

Letos je že prve velesejmske dni dospelo toliko inozemskih interesentov, kakor nobeno drugo leto. Pa tudi z de-že je bil večerj poset zelo številni; zlasti mnogo kmetov je bilo iz kamniškega in kranjskega okrožja, iz Med-murja in z Dolenske. Velesejem pa je posetilo tudi mnogo agrarnih intere-sentov, ki so imeli v Ljubljani svoj ob-čni zbor.

Vsi posetniki priznavajo, da je letoš-nji jubilejni velesejem po vzorni organi-zaciji in pregledni razvrstitvi blaga da-leč prekosil vse dosedanje. To pa ne priznavajo samo oni posetniki, ki pri-hajajo na velesejem zgolj zaradi zabave, za katero je letos zares v izredni meri poskrbljeno, temveč zlasti intere-senti, ki prihajajo na velesejem po kup-čijskih poslih.

Srečni dobitnik nezgodne police

Kakor je bilo že v časnikih javljeno, je dala »Jugoslovanska zavarovalna banka Slavija« v Ljubljani velesejmski upravi brezplačno na razpolago in razdelitev med obiskovalce velesejma tri nezgodne in eno življensko police. Prva nezgodna police na Din 25.000 v smrtm oziroma Din 50.000 v slučaju invalidnosti je bila izdana večerj v nedeljo dopoldne tistemu, ki je kupil na-vadno dnevno vstopnico na velesejem, ki pa je bila opremljena z nakazilom na poli-co. Srečni dobitnik je bil gosod Josip To-ni, železniški premikalec iz Ljubljane, Haupt-manca št. 2, kateremu je bila police tako izročena, ne da bi imel kake stroške in brez vsake plačilnih obveznosti. Lja za dobo enega leta. — Prihodnja taka z nakazilom opremljena seimška vstopnica pride v promet dne 5. t. m.

Ljubljanska velesejmska nedelja

Velesejem rekordno obiskan — Množice pozdravljajo promenadni koncert v Zvezdi — Policija ima mir

Ljubljana, 1. junija. V Ljubljani imamo velesejem in še ka-kšnega! Toliko življenja kakor te dni, nismo imeli v mestu že zlepa. Proti velesejmsku se vlečejo ves dan, od ranega jutra do poznega večera skoro nepretrgane procesije ljudstva. Strazniki, ki stoje na trziš-čih, imajo čez glavo opravka z uravnava-njem prometa. Med pešci prirobiti vsak hip avtomobil te ali one znamke in tipe, pridržaj motorno vozilo, se pripodi kolezar in pripreče voz. Ljudje, ki morajo s hod-nikov čez cesto, so pri prekorajenju skoro-da v smrtni nevarnosti, kajti treba se je hitro zmužniti skozi gnečo vozil in stoniti na varnejši hodnik.

Pri vstopih na velesejmski razstavni pro-stor se je gnetlo tekmo dte skoro do večernih ur toliko konovalcev vstopnic, da so morali posamezniki čakati precej časa, predno so prišli na vrsto in so smeli vstopiti tja, kjer je na razpolago vsega, kar ti poželi srce in zmora žep. Tako bogato založena, kakor je letošnja jubilejna raz-stava, ni bila do sli v preteklih letih go-tovo še nobena. Sai smo Ljubljančani že vajeni lepih stvari, letos pa vendarle vsakda najde kaj takega, čemur se mora čuditi. Na razstavo prihajalo vedno nove prak-tične novosti, izpolnjujele se vsi mogoči stroji, v lepem delu se napredovali tudi domači mizarški podjetniki in je tam sploh toliko karne robe, da je skoro ni mogoče vse ogledati in si zapomniti vseh vtisov, ki ti jih da enodnevni ogled. Zato se boš na narurnem ogledovanju zatekel na ves-lični prostor kjer sledi prevladujoče eniča in seveda tudi dobra volja. Vino, pivu, brezalkoholne pijače, sladoled in — kar ti noželi želodec — od kranjskih klobas do ševčavičev zagrebške pečenice in drugih pečenek do piškotov in močnatih jedi vseh

vrst. Vse skupaj lahko na koncu zaliješ s »turške kafe« ali na se greš popeljat z av-tomobilom na avtodrom; podrsas se lahko tudi po toboganu, skočiš pogledat umetnika na motornem vozilu, sedež na vrtljak ali si poiščeš mesta na ogromnem kole-su, kjer si enkrat med kostanji, pa zopet pri tleh. Če si potem še pri močeh, poskusiš svojo moč na raznih pripravah; udariš z batom in poženeš železo po deski posvetiš z žarnicami do št. 200 ali poženeš na trač-nicah topič, da poči neke na koncu in se posmadi naokrog. Če na nisi najbolj močan, na zavijš pogledat v šotor prečudne deklice brez rok in se vsedeš po vsem tem zopet neke k mizi, naročiš nekaj »za moč« in premišljaš kam bi si udaril pozneje.

Na Taboru je imel Sokol popoldne iz-berno usneli telovadni nastop. Sodelovali so vsi oddelki tako, da so bile posamezne slike prav pestre. Zelo dobro se bile izvajale proste vaje, kar je priznavalo mnogobro-vo občinstvo, ki se je zbralo tam.

Zelo lep je bil tudi nastop Sokola v Šiški na letnem telovadišču. Izgleda je godba 40. bešpolka.

Dopoldne se je vršil v Zvezdi prvi le-tošnji promenadni koncert, ki ga je pri-re-dila voliška godba pod vodstvom višjega kapelnika dr. Čerina. Da si Ljubljančani žele takih koncertov, je bilo videti iz ude-ležev ogromno množico ljudi pri koncertu, ki se niso »ustrajali« niti, ko so se pojavile tam dame in nabirale prispevke za Rdeči križ.

Na policiji je vladal danes ves dan abso-luten mir. Opravka niso imeli niti s pitan-čki, niti ne s tatovi. Prijavljena je bila sa-ma ena tatvina na velesejem, kjer je ne-znan žepar izmaknil učiteljici Slavi F. de-narnico s 1000dinarskim bankovcem.

Še večji obrat. Če se bodo dobila zadostna sredstva, se bo to tudi zgodilo, ker ju-goslovanski Gastem, kakor radi imenujejo to kopalnico, smrišo svoje visoke zdravilne učinkovitosti mora uspevati. Uspevalo bo kopalnišče tudi zaradi tega, ker ga nova urrava ne bo zanemarjala kakor se je do-zajalo doslej.

Bila je idealno lep solnčni dan, ko smo stonali ob Savinji, kjer so že v glavem izvršene naprave za kopanje in solnčenje na prostem. Zadržali nas je obsežni kopal-ski park, ki je že lepo prirejen, in prirejen je bil ob prijaznem šumenju Savinje po-gled na bližnje hribe, zarasle s smrekami, jelkami in drugim drevjem. Seveda smo morali nazadnje tudi sami praktično pre-iskusi: tonli v vlec, kar smo storili prav radi in smo se morda največ prav zaradi kopanja odzvali prijaznemu vabilu podiet-ne nove urrave. V veliki basen, v katerem je omočeno tudi plavanje, smo se podali le štirje, dočim s. drugi; raiši vzeli kabine. Plavanje v topli vodi je gotovo posebnost, ki se nam ne nudi vsak dan. Zdelo se nam je že kar, da smo čutili zdravilnost kopeli in toplaga sopuha, ki tudi učinkuje radio-aktivno. Vse okrog nas je bilo skrajno snažno. Vse je hienično urejeno.

Pa kopeji, ki smo jo končno morali za-pustiti, je sledilo slavnostno kosilo, ki se nam je prav prišlo, ker nas je tola voda precej »prevzela«. Pri kosilu z našimi go-stitelji smo ob prisrčnem pomenikovanju uzamili še marsikatero mde neureditve kopalnišča, ki se mu obeta, ne da bi priira-vali, lepa bodočnost kakor marsikateremu drugemu jugoslovanskemu kopalnišču. Ko smo se v najrazličnejšem razpoloženju po-slovili, se nam čutili obilnili, da nas bodo prihodnje leto zopet povabili, da nam bodo pokazali napredek v preurejanju v pravo moderno kopalnišče.

Lepa in zdrava deca

Zanimiva prireditelj TKD Atene

Ljubljana, 1. junija.

TKD Atene je na pobudo veselranksko prizadene gospe Minke Krotkove že lani nameravala prirediti obezno revijo otrok, katere namen je bil izključno to, da se med veliko skupnostjo dojenčkov in nekoliko odraslih otročkov pokažejo najboljši uspehi naše otroške vzgoje v higieni, estetskem in zdravstvenem pogledu. Ker je lani nedostajalo časa, se je TKD Atene lotila te lepe, smotrne, vsekakor pa tudi delikatno akcije in je vanjo vložila mnogo truda, da bi bil uspeh prireditve, vklju-čen v prvo velesejmsko nedeljo, čim častnejši. Razposlanih je bilo mnogo va-bil. Navzlic razmoterim predsedkom, ki so drugod po svetu, v naprednejših državah, posebna v Ameriki, že davno podrti, je bil odziv prav številni. Priглаšenih je bilo nad 300 otročkov, a posebna komisija jih je za prireditelj odbrala 110.

Organizacija praznikov je bila vestna, kakor smo tega pri TKD Atene že vajeni. Na prostiranem igrišču pod Tivolijem so se mali junaki in junakinje v senci pestro, bojnih senenikov in v varstvu svojih ma-mie ali skrbnic počutili kar najbolje. Solu-šče je prigravelo toplo in marsikateri iz-med teh malih, dobro vzgojenih izbrancev je z dudo v ustih sladko zadrževal v vozič-ku, nekateri pa so prav pogumno kotalili okrog in se igrali po svoje. Nadzorstvo je bilo seveda najvestnejše, saj je bilo na te-lovadišču več zdravnikov, nadalje negoval-ke iz Dečjega zavoda in mnoge zastopnice TKD Atene. Seveda ni manjkalo »sklad-šče« živil in paviljona z igračkami, za glasbeno razvedrilo pa je pridno skrbelo društvo »Zarja«. Obisk je bil prav lep, saj se je marsikomu res izplačalo pogledat razstavo, da si za kake bodoče družinsko nabavo izbere srčan vzorec. Velja pa se-ebej pripomniti, da so otročki bili iz-brani iz najrazličnejših ljubljanskih in okoliških slojev.

Prireditelj je trajala od 10. do 12. do-poldne. Razsodišče, ki so ga tvorili dr. zdravnik dr. Mayer, dr. Rus in dr. Dra-gaš, nadalje vseuč. prof. dr. Ovsalad, akad-elikar Vavpotič in akad. kipar Dolinar ter gospe dr. Finkova in Pleinertova, je pri-ocenovalju razdelilo otroke v 4 skupine po starosti do 6, 12, 18 in 24 mesecev ter izražalo sodbo predvsem z vidikov zdrav-stvene in estetske vzgoje, ne pa samo ti-ste »lepote« in »srčkanosti«, ki jo seveda vsaka mamica zre v svojem ljubljencu. Glavna nagrada v znesku 1000 Din je bila vsekakor poštno in praviloma prisojena petmesečnemu Jeronimu Josku — ti-stemu, veste, z Ježice, čigar otoka je v-oktobru kot kurjač postal žrtve strašne železniške nesreče pri Rajhenburgu. Ko je mlada mati-vdova prejela nagrado za svo-jeja res vzorno negovanje otroka, ki ni-koli ni in ne bo videl svojega drugega obeta, so jo obile solze in je prizor tako ganil navzoče, da so se vsem orosile oči.

Skupno je bilo razdeljenih šest denarnih nagrad, pa sta dr. Draža in dr. Rus še sama nekaj primaknili, da so bili nagra-jeni tudi neki dvojniki in še en otroček. Vsi starši pa so prejeli lepe spominske liste kot priznanje za to, da so njihovi otro-ci bili že s pripraviteljmi na razstavo pri-znani kot lepo vzgojeni.

Občinstvu je bilo z vstopnicami omogočeno posebno glasovanje za najlepše otroke in je prvenstvo pripadlo nad vse prikopne-mu sinčku režiserja Vela Bratinca, polag-nega pa sta dobila najvišje število glasov Marija Hojanova in Darinka Pustova.

Anglija oborožuje Rusijo!

London, 1. junija. V spodnji zbornici je vložil član konservativne stranke zelo ne-prijetno interpelacijo na trgovskega mini-stra Grahama, člana delavske stranke o iz-vzgonu dovoljenju za 60 tankov za Rusijo. Trgovski minister Graham je zagovarjal dovoljenje vlade s trditvijo, da bi kupčijo napravila pač kake neangleška tvrdka, če bi se izvozno dovoljenje le izdalo angleški tvrdki.

Češki Nemci in Sokolstvo

Heb, 1. junija. Povodom današnjega zleta češkoslovaškega sokolstva v Heb je vpriporilo nemško prebivalstvo politi-čno demonstracijo s tem, da je sokolski zlet docela ignoriral. Na ulicah, ko-der se je premikala sprevo, so Nemci na svojih hišah zagnili vsa okna. Popol-dne, ko se je vršil telovadni nastop, so Nemci demonstrativno zapustili mesto in odšli v okolico, od koder so se vrnili šele pozno zvečer, ko so zunanji sokol-ski gostje že odpotovali.

Maščevanje hčere nad očetom

Osijek, 1. junija. Proti postajalnemu Sidu se prelele oblasti zanimalne ovadbe, da vrši razne malverzacije in koruptijske nosle na škodo države. Uvedena je bila ta-koj naistrotija preiskava, ki pa je ostala povsem negativna. Vedno bolj se je utir-eval sum, da gre za osebo maščevanje. Te dni se je res izkazalo, da je onimime ovad-be pisala železniška uradnica Anka Borč, ki je bila zaradi tega na zahtevo sodišča aretarana in oddana v sodne zapore. Pri zaslišanju je svojo krivdo priznala in iz-javila, da se je hotela maščevati nad svo-im očetom, ker je bil z njo zelo strog.

Samomor v kabaretu

Subotica, 1. junija. Snodi je izvršila v tu-kajšnjem kabretu »Vojvodina« samomor 22letna artistka Lili Rendov. Ko bi imela nastopiti, je dolgo ni bilo na oder. Ko so jo šli iskat v garderobo, so jo našli neza-vestno v mlaki krvi. Prerazala si je namreč žile na obeh rokah. Zareda velike izgube krvi ni mnogo upanja, da bi ostala pri ži-vljenju. Doslej se še ni zavedla in je tudi niso mogli zaslišati o tem, kaj je prav za zrav vzrok njenemu obupnemu dejanju.

Zakaj vsi kupujejo »Roman«?

Ker vsi bero

„Siroto z milijoni“

Začnite tudi vi! Nadaljevanje v 22. šte-v. je posebno zanimivo in prinaša prejšnjo vsebino.

»Roman« stane samo 2 Din

čepav ima 16 strani samega pripoved-nega branja.

Sportni „Ponedeljek“

Proslava desetletnice LNP

Svečano zborovanje naših nogometašev — Pokal mesta Ljubljana je po žrebu dobila štajerska reprezentanca — Beograd zasede drugo, Ljubljana pa tretje mesto — Zagrebški Graficar prvorazreden — Zagreb na Dunaju zopet poražen — ASK Primorje lahkoatletski prvak Ljubljane — K. Friedrich (Hašk) teniški prvak Ljubljane.

Včeraj so se zaključile svečanosti in sportne prireditve v proslavo desetletnice obstoja LNP. V soboto zvečer se je v šoli v restavraciji „Slone“ podpravniki, katežarji in udeleženci mnogih odličnih domačih in tujih sportnih funkcionarjev. Izrečenih je bilo mnogo lepih in pomembnih govorov, ki so iznova potrdili sportno prijateljstvo med našimi in avstrijskimi sportniki. Lepa darila beogradskega sportnega podsaveza smo že omenili v včerajšnjem zboru. Avstrijski sportniki so pokazali svojo pozornost s tem, da je koroski nogometni savez podaril našemu podsavezu lep pokal, štajerski savez pa krasno pisano garnituro. Vsem sodelujočim sportnikom iz Beograda, iz Koroske in Štajerske gre paša najlepša zahvala.

Zmagovalci v nogometnem turnirju ni dojel zmagoviti rezultat, temveč žreb. Beogradska in štajerska reprezentanca sta namreč dosegli enako število točk in enako gol-diferenco. Žreb je bil naklonjen štajerski reprezentanci. Ki si je s tem priborila krasen pokal mesta Ljubljane. Beogradska reprezentanca je dobila manjši, zelo okusni pokal, dar LNP. Ljubljanska reprezentanca je zasedla tretje, koroska pa četrti mesto. Dobili sta lepi zastavici v državnih barvah.

Tabela turnirja je nastopila:

Štajerska	2	1	0	3	4:3
Beograd	2	1	0	3	4:3
LNP	2	1	0	2	7:4
Koroska	2	0	0	2	7:4

V naslednjem poročila v včerajšnjih prireditvah.

Manifestacijski občni zbor LNP

Zelo svečano je potekel občni zbor, ki se je vršil včeraj dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata. Prisotnih je bilo mnogo odličnih zastopnikov našega sporta vseh panog. Občni zbor je otvoril predsednik g. Miloš Rybář, ki se je zahvalil banu inž. Sernecu, komandantu dravske divizije gen. S. Tripkoviču in ljubljanskemu županu dr. Puc, da so prevzeli protektorat nad proslavo desetletnice LNP. Poudaril je navzočega zastopnika naše narodne vojske podpolkovnika Jakliča, zastopnika JNS g. Golmajera, zastopnika štajerskega in koroskega nogometnega saveza dr. Axmanna, zastopnika JZSS generalnega tajnika g. Goreca, predsednika LPP inž. Debelaka in zastopnike posameznih sportnih klubov, predvsem Ilinije, Primorja, Maribora in Rapida.

Nato je v daljšem govoru podal historijat LNP ter zlasti poudaril zasluge letošnjega slovenskega prvaka Ilinije za razvoj in napredok našega nogometnega sporta v zadnjih 10 letih. Omenil je nesobično delovanje vseh bivših in sedanjih funkcionarjev LNP, predvsem neumornih sportnih delavcev dr. Juge, Evgena Betetja, Kurela, N. Buljeviča itd. Orisal je v glavnih potezih nalogo, ki čakajo LNP v bodočnosti.

S trikratnim sportnim »Zdravico«, kateremu so se ob viharah ovacijah pridružili vsi prisotni, je g. predsednik pozdravil najvišjega protektorja Nj. Vel. kralja Aleksandra. Predsednik predlog, naj se odpošlje kralju Aleksandru vdanostna brzojavka, je skupščina soglasno in z velikim navdušenjem sprejela. Svoj govor je zaključil s pozdravom predsedniku vlade generalu P. Živkoviču, kateremu se je poselala pozdravna brzojavka.

Nato so čestitali LNP ki jubileju v imenu komandanta dravske divizije podpolkovnik Jaklič, za JNS g. Golmajer, za štajerski in koroski nogometni savez dr. Axmann, za JZSS g. Jugo Gorec in za LPP inž. Debelak.

Pomemben govor je imel v imenu Ilinije, Grafika, Hermesa, Jadrana, Korotana, Reke, Slovana, Maribora, Elana, Ptujca, Celja in Rapida g. dr. Lapajne, ki je najiskrenejše čestital našemu podsavezu ki jubileju ter pozval merodajne faktore v LNP naj delujejo na koncentraciji in lojalno skupno sodelovanje vseh sportnikov za dobrobit in napredok naše omladine. Zelo simpatično je bil sprejet njegov pozdrav sedanjemu predsedniku LNP g. M. Rybářu, ki si je s svojimi dosedanjimi, sicer kratkimi, toda vsestransko objektivnimi in lojalnimi delovanjem pridobil simpatije in neomajano zaupanje vseh sportnih klubov.

Po zahvali vsem govornikom je predsednik Rybář zaključil slavnostni občni zbor, ki je pri vseh prisotnih zapustil najboljše vtise in vzbudil upravičene nade za bodočnost našega nogometnega sporta.

Gradčani so bili v soboto mnogo boljši. Včeraj smo pri njih pogrešali pravo odločnost in voljo do zmage. Morda so podcenjevali svojeza nasprotnika, toda to bi jih bilo kmalu stalo zelo veliko. Našli smo del njihovega moštva in bila kriska vrsta, ki je v ofenzivnem in defenzivnem oziru storiла svojo dolžnost. V napadu je izredno nevaren srednji napadalec Reiter. Zelo dober je bil vratar, ki pa je imel zelo močno oporo v desnem branilcu. Prva polovica je končala neodločena brez vsakega zola. Začetkom so zelo prevladovali Korosci. Šele proti koncu so se znašli Gradčani. Korosci so imeli mnogo ugodnih šans, ki jih pa niso realizirali.

Tudi v drugi polovici Korosci niso popustili. Čeprav so igrali proti soncu. V 15. min. dikira sodnik zaradi handsa enajstmetrovko, ki je prinesla edini gol in s tem zelo važno, da celo odločilno zmago za Gradce.

Sodil je dobro g. Pevalak.

Beograd : Ljubljana 1:0 (1:0)

Tekma, za katero se je navzoče občinstvo najbolj živo interesiralo. Predvedena igra je dala dovolj povoda za to, čeprav je bila mestoma mlačna in nezanimiva. Toda v splošnem so prevladovali nageti momenti, a neverjetna smola domačega napada je vnesla upravičeno razburjenje med ljudi.

Beograd je nastopil z deloma spremenišo nastavo. LNP pa je postavil v moštvo precej novih moči. Že v samem začetku se je videlo, da Beograd ne igra v onem stilu, kot je zaizljal proti Gradcu, in čeprav je postavil rezultat že v prvih minutah, je dolge kazalo, da ne bo zanjstila polja kot zmagovalec. Lahko se reče, da je zmagal s precejšnjo srečo, dasi zmagi sicer ni ovrhkal. Velik del zasluge za srečen izid gre vratarju Jakliču, ki je imel mnogo prilik, da je pokazal svojo odlično kvaliteto. Poleg njega se je odlično uveljavil Ranojević, kakor je sploh bila ožja obramba najboljši del beogradskega moštva.

Ljubljanci niso dali izravnane igre. V prvem polčasu sta bila branilca zelo nesigurna, dočim je bil napad najboljši del moštva. Zgradil je serijo lepih nevarnih napadov in zelo marljivo streljal na gol, toda vse žoge so ali postale plen vratarja, ali na niso po čudežnem naključju našle poti v mrežo. Kriska vrsta je bila do sredine drugega polčasa dobra, potem pa je popustila. Jančigaj je imel malo posla, posredovati mu je bilo treba samo v par opasnih situacijah. V drugem polčasu je napad zelo popustil, zlasti glede skumnosti v igri in je bili zasluga halfov. Že je tudi tedaj bila Ljubljana močnejša v polju. Premoči Ljubljane je razvidna tudi iz števila kornerjev 10 : 3.

Gol za Beograd je padel v 4. min. in gre povsem na rovaš obrambe. Potem pa je Ljubljana začela ostro potiskati. Igra se je razgibala v močan tempo. Serija kotov proti Beogradu ostane neizrabljena, svetlošč Beograščanov je nedosegljivo. Ko da bi bilo začarano. Proti koncu se tempo nekoliko unese in igra je povsem odprta.

Začetek drugega polčasa pripada snet Beogradu. Ljubljana napada, boli sporadično. Do 26. min. doseže Beograd svoje tri kornerje, potem pa preide Ljubljana v izrazito premoč. Toda domači napad igra čim dalje boli razgibano in beleži v svoji konci samo serijo neizrabljenih kotov. Jaklič je ponovno v akciji in rešuje neverjetne situacije. Mestoma napada Ljubljana z osmimi ljudmi, toda dolge odbojne udarce prenaša Beograd naglo v nasprotno polje, tako da ima Jančigaj vsaj nekaj posla.

Od domačinov so si mnogo prizadevali ico in Oman v napadu, v njihlih Slamič in zlasti Lado: zadovoljil je tudi Jančigaj.

Publika je odločivam z. Schellera mnogokrat bučno ugovarjala. Nekolikokrat po krivici, toda ne vedno. Res je nekoliko favoriziral goste.

Ostale nogometne tekme

Beograd: Hrgaria : BSK 2:2 (2:0). Na koncu tekme je Hrško do golubnega incidenta. Ko so Beograščani izenačili, so Madžari pričali izrati zelo surovno, zaradi česar je prišlo do pretepa in je morala intervenirati policija.

Zagreb: Graficar : Griž 2:0 (2:0). S to zmago je Graficar postal prvak II. razreda in pride v I. razred.

Sodil: Hajduk : Nicholson (Dunaj) 4:1 (3:1).

Dunaj: Zagrebška reprezentanca je tudi v nedeljo doživela hud poraz. Podlegla je reprezentanci mesta Krakova z 1:6 (0:2). Poraz je nezasluzeno visok, čeprav je bil krakovski napad, zlasti notranji trio, boljši od zagrebškega. Pri

Zagrebčan je bila obramba slaba. Dober je bil srednji krilac Premerl in v napadu Lemerl. Sodil je g. Miesz. — Tekma med dunajsko in budimpeško reprezentanco je z 2:2 (1:2) ostala neodločena.

Budimpešta: Madžarska : Avstrija 2:1 (1:0).

Madžarska amaterji : Avstrija amaterji 2:1 (0:1).

Praga: Tappiter FC : Bohemians 7:3, Kladno : ČAFK 7:1.

Oslø: Norveška : Finska 6:2 (4:0).

Miskolc: Vasas : Atilla 1:0 (0:0).

Lahka atletika Lahkoatletsko državno prvenstvo in prvenstvo Ljubljane za moštva

Včeraj se je končalo lahkoatletsko državno prvenstvo, za moštva, ki je bilo istočasno tudi prvenstvo Ljubljane. Borba med večinoma rivaloma ASK Primorjem in SK Ilinijo je končala topot

S SIGURNO ZMAGO ASK PRIMORJA.

Škoda je le, da nista oha kluba nastopila komplektno, kajti šele tedaj bi bili v stanju primerjati deianski nivo naše lahke atletike napram oni v Zagrebu. Sedanji sistem tekmoovanja se je brez dvoma popolnoma obnesel in je sigurno bil s tem tekmoovanjem postavljen meinsk novemu — ugodnemu razvoju naše atletike. Prinesel je na dan mnoga novih talentov in nam pokazal, da imamo v mnogih disciplinah zelo dobro kvantiteto in kvaliteto. Klub zelo zgodnjemu terminu — bil je to prvi mitine v sezoni — so rezultati zelo dobri. Rezultati so bili naslednji:

V četrtih:

Tak 100 m (40 tekmovalcev): Boljši od minuma (12.6) je teklo 10 Ilinijanov in 20 Primorjcev. Najboljši rezultati so bili: Skok (Pr.) 11.4, Puc (Pr.) 11.6, Stepišnik (Il.) 11.7, Zorja (Pr.) 11.8, Zupančič Neli (Il.) 11.9. Ostali so tekli nad 12. Dosežene točke: Primorje 11.998.4, Ilinija 6192.

Met broge (14 tek.): V tej točki so se z ozirom na prižetek lahkoatletske sezone dosegli zelo dobri rezultati. Minimum (16.50) je dosegel 7 Ilinijanov in 3 Primorjaki. Najboljši rezultati: Pavšič (Il.) 11.70, Stepišnik (Il.) 11.67 in pol, Jeglič (Il.) 11.51, Slamič (Pr.) 11.22, Cerkvenik (Pr.) 11.21, Zupančič Neli (Il.) 11.09 in pol, Dobovšek (Il.) 11.05.

Dosežene točke: Primorje 1733.50, Ilinija 4132.

Tak 400 m (23 tek.): Minimum (58) je dosegel 8 Primorjcev in 4 Ilinijani. Najboljši rezultati: Skok, Zorja (oba Pr.) 54.2, Schiffrer (Il.) 54.7, Putinja (Pr.) 55.7, Korče (Pr.) 56.60, Tručelj (Pr.) 56.8.

Dosežene točke: Primorje 5593.6, Ilinija 3695.28.

Skok v daljavo (16 tek.): Minimum (5.60) so dosegli 4 Ilinijani in 4 Primorjaki. 6 tekmovalcev je skočilo preko 6 m. Najboljši rezultati: Pavšič (Il.) 6.20, Stepišnik (Il.) 6.12 in pol, Rajč Dukan (Pr.) 6.06, Korče (Pr.) 6.07.

Dosežene točke: Primorje 3303.375, Ilinija 2422.

Tak 5 km (11 tek.): Minimum (18:20) je dosegel 5 atletov. Najboljši rezultati: Majhenič (Il.) 17:40.7, Slamič (Pr.) 17:42.

Dosežene točke: Primorje 1384.08, Ilinija 2607.54.

Met diska (19 tek.): Minimum (28) je dosegel 8 Ilinijanov in 5 Primorjcev. Najboljši rezultati: Slamič (Pr.) 35.87, Dobovšek (Il.) 33.45.

Dosežene točke: Primorje 2211.83, Ilinija 3351.36.

Tak 800 m (28 tek.): Minimum (2:17) je dosegel 5 Primorjcev in 4 Ilinijani. Najboljši rezultati: Zorja (Pr.) 2:05.3, Schiffrer (Il.) 2:13.3, Tručelj (Pr.) 2:13.9, Putinja (Pr.) 2:14.1, Korče (Pr.) 2:14.2, Kumer (Il.) 2:14.7.

Dosežene točke: Primorje 3443, Ilinija 3581.

Skok v daljavo z zalotom (16 tek.): Minimum (180) je dosegel 6 Ilinijanov in 5 Primorjcev. Najboljši rezultati: Zupančič N., Dobovšek (Il.) 180.

Dosežene točke: Primorje 9096, Ilinija 4096.

Tak 110 m z zaprankami (5 tek.): Minimum (18.8) ni dosegel noben atlet. Najboljši rezultat je postavil Ilinijan Pavšič z 19.2.

Prvi dan je Primorje doseglo 30.668.16, Ilinija pa 36.829.18 točke.

V soboto:

Tak 300 m (46 tek.): Minimum (26.2) je dosegel 17 Primorjcev in 7 Ilinijanov. Najboljši rezultati: Skok (Pr.) 24.1, Stepišnik (Il.) 24.5, Jug Pr., Puc (oba Pr.) 24.7, Zorja (Pr.) 25. Poleg teh je še 25 atletov teklo pod 26.

Dosežene točke: Primorje 9906, Ilinija 4096.

Met kladiva (6 tek.): Minimum (28) je dosegel 5 atletov, in sicer Ilinijan Rotar 29.82.

Dosežene točke: Ilinija 298.40.

Tak 400 m z zaprankami je odpadel, ker ni bil nobenega tekmovalca.

Teetook (13 tek.): Minimum (11.50) so dosegli 4 tekmovalci, in sicer 2 Primorjaki in 2 Ilinijani. Rezultati: Korče (Pr.) 12.55, Outrata (Il.) 12.18, Medica (Pr.) 11.98 in pol, Režak (Il.) 11.76.

Dosežene točke: Primorje 1316.4, Ilinija 1148.

Tak na 10 km (5 tek.): Minimum je znašal 38:20. Vsi tekmovalci, sami Ilinijani, so nastopili na kopju.

Met krogla (3 tek.): Minimum (42) je dosegel samo Primorjaš Petkovšek 45.95.

Dosežene točke: Primorje 586.

Drugi dan je Primorje doseglo 11.685.4, Ilinija pa 5472.4 točke.

V nedeljo:

Tak 1500 (23 tek.): Minimum (4:50) je doseglo 12 atletov, in sicer 7 od Primorja in 5 od Ilinije. Najboljši časi: Zorja (Pr.) 4:33, Biatnik (Pr.) 4:38.3, Vrečko (Il.) 4:39.4, Kumer (Il.) 4:39.7, Sporn (Il.) 4:39.8, Gohrsek (Pr.) 4:41.2. Dosežene točke: Primorje 5023, Ilinija 3616.8.

Skok ob palci (5 tek.): Minimum (2.70) so dosegli trije tekmovalci, vsi člani SK Ilinije: najboljši rezultat 2.95 m postavljen po Orozovju. Dosežene točke SK Ilinija 1110.

Stafeta 4x100 m (6 stafet): Minimum (50 sek.) je doseglo 5 stafet, 4 od ASK Primorja in 1 Ilinije, toda ena od Primorja je bila zaradi prestopa predaje diskvalificirana. Najboljši rezultat je dosegla stafeta ASK Primorje I. v postavi: Zorja, Skok, Jug, Puc v času 46.3 sekunde.

Dosežene točke Primorje 8215.90, Ilinija 2738.60. Končni rezultat: ASK Primorje 55.515.36, SK Ilinija 39.768.98.

Najboljši tekmovalci so brez dvoma bili trije atleti ASK Primorja, ki so dosegli minimum v vseh 6 disciplinah, v katerih so startali, največ točk pa je pridobil svojemu klubu Zorja Fric, in sicer 4448.65, sledi mo Korče z 4100.31 in Putinja z 3900.65. Njih rezultati so: tek 100 m Zorja 11.8, Putinja 12.3; tek 200 m Zorja 25 sek., Korče 25.3, Putinja 25.4; tek 400 m Zorja 54.2, Putinja 55.7, Korče 56.6; tek 800 m Zorja 2:05.3, Putinja 2:14.1, Korče 2:14.2; skok v daljavo Korče 6.07 m; troskok Korče 12.55 m; stafeta 4x100 Zorja v 1. stafeti ASK Primorja s povprečnim časom 11.6, Putinja v tretji stafeti ASK Primorja s povprečnim časom 12.1.

Tenis

Nacionalni teniški turnir za prvenstvo Ljubljane

V soboto in nedeljo se je vršil na igrišču SK Ilinije teniški turnir za prvenstvo Ljubljane. Turnirja se je poleg kompletnih ekip domačih klubov Atene in Ilinije udeležilo tudi po nekaj tekmovalcev iz Celja, Maribora, Bleda in Zagreba, med njimi odlična igračica ga. Schweighardtova in gg. Mikulič in Friedrich, člani zagrebškega Haška.

Rezultati semifinalnih in finalnih iger so naslednji:

Single dame: Schweighart-Ravnihar (Atena) 6 : 4, 6 : 2; Šaplja Boža-Šaplja Iva (Il.) 6 : 3, 6 : 2; finale: Šaplja Boža-Schweighardt 6 : 3, 2 : 6. Gdš. Šaplji je med igrjo postalo slabo in je v drugem setu znatno popustila, tretjega pa je prepustila Schweighardtovi v o.

Single gospodje: Friedrich-Bleiweiss (A) 6 : 2, 8 : 6; Holzinger (Rapit, har.) — inž. Novak (I) 6 : 3, 9 : 7. Finale: Friedrich — Holzinger 6 : 2, 6 : 0. Tretji set je Holzinger prepustil v o.

Gospodje double: Friedrich-Mikulič : Kmet-inž. Novak (I) 6 : 3, 6 : 3; Holzinger (Rap)-Bergant (Mar) : Dacar-Bleiweiss (Atena) 9 : 3, 2 : 6. 0. Finale: Friedrich-Mikulič : Dacar-Bleiweiss 9 : 3, 7 : 5, 6 : 4.

Mixed doule: Grasseli-Bleiweiss (Atena) : Šaplja B.-Pogačar (Il.) 6 : 4, 8 : 6; Schweighardt-Friedrich : Ravnihar-Zajo (A) 7 : 5, 6 : 3. Finale: Schweighardt-Friedrich : Grasseli-Bleiweiss 9 : 4, 9 : 3.

Dragoceni pokal za prvaka Ljubljane, ki ga je daroval župan g. dr. Dinke Puc, si je priboril član zagrebškega Haška g. Karol Friedrich, tudi v ostalih kategorijah so prvo in drugoplasirani tekmovalci prejeli ličnna in dragocena darila.

Strašen zločin zverinske mačeha

Mačeha umorila svoje tri pastorka in njih učitelja z bacili tifusa in griže

Strašen zločin je izvršila te dni s peklenjsko prebrisano nika mačeha nad svojimi tremi pastorki in njih domačim učiteljem. Nesrečne dečke je okužila z bacili tifusa in griže ter sta dva takoj umrla, tretji pa se bori s smrtjo. Zločin je mogla nečloveška mačeha izvršiti nemoteno in brez ovir, ker je bila nastavljena kot laborantinja v bolnici za kužne bolezni v Krakovu.

Približno pred enim mesecem je opazil ravnatelj Lazarjeve bolnice primarij dr. Topolnicki, da so izginile iz laboratorija kulture bacilov tifusa in griže. S senzacionalno tatvino se je bavila krakovska policija, ki je zaskrblila tudi laborantnino Lubartowsko, ki je imela nalogo gojiti te kulture. Laborantinja je izjavila, da ne ve ničesar o tatvini in preiskava ni mogla izslediti krivice.

Kmalu potem pa je zbolel 16-letni Jurij in za njim štirinajstletni Marian Lubartowski na tifuso. Ker se tifus po vojni še ni pojavil, so zdravniki spoznali v boleznih grižih in odredili prevoz obeh dečkov v infekcijsko bolnico, kjer sta v razdobju dveh dni umrla oba dečka drug za drugim. Pri obdukciji so zdrav-

nik dognali, da gre nedvomno za tifus in so kontumicirali celo družino. Medtem pa sta zbolela na tifuso tudi najmlajši sin, desetletni Stas in domači učitelj, študent Jagelonske univerze v Krakovu.

Hazena

SK Ilinija : SK Celje 12:5 (5:1)

Včerašnja prijateljska tekma Ilinija-Celje, ki se je vršila na igrišču Ilinije, je končala z razmeroma visoko, toda zasluženo zmago Ilinije. Ilinija je postavila za to igro svojo rezervno, zarnituro, ki je pokazala že v prvih minutah, da ni priprava na igranje v dobro formo. V včerajšnji tekmi, sicer ni zamerila tako, kakor proti Ateni, bila pa je vendar z izjemno napada absolutno nadmočna Celju. Napadalna vrsta se v tej igri nikakor ni znašla, izrazito slabo in netočno je bilo podajanje žoge in na streljanje na gol. Dobra in trdna opora družine je bila kriska vrsta. Podala je v vsakem oziru prav koristno igro, tako v defenzivnem kakor tudi v ofenzivnem delu. Z uporabi niti žogami je neustrešno pošiljala napadalniki trio perd nasprotnikov gol. Tudi ožja obramba je zadovoljiva, čeprav je branilka zaradi taktično porušene igre zakrivala tri gole. V ostalem pa obeta postati branilka izborna izralka. Ilinija je v tej igri ponovno dokazala, da ima od vseh naših družin najlažji in najbolje izvežnani rezervni material, s katerim bo brez dvoma v dolgem času zopet stopila na čelo hazene v dravski banovini.

Celje je pokazalo od zadnje tekme, katero je odigral, v Ljublini proti Ateni, znaten napredek. Družina igra vsekač še dokaj primitivno brez posebnih tehničnih nes, le na zelo pozitivnovalna. Tudi pri Celju je bila glavna opora družine obramba. V napadu je vzbudila posebno pozornost srednja napadalka, ki razpolaga z izredno ostrimi in dobro plasiranimi strelji na gol. V ostalem na napad preveč kombinir pred golom ter se premočno omejuje na visoke igre.

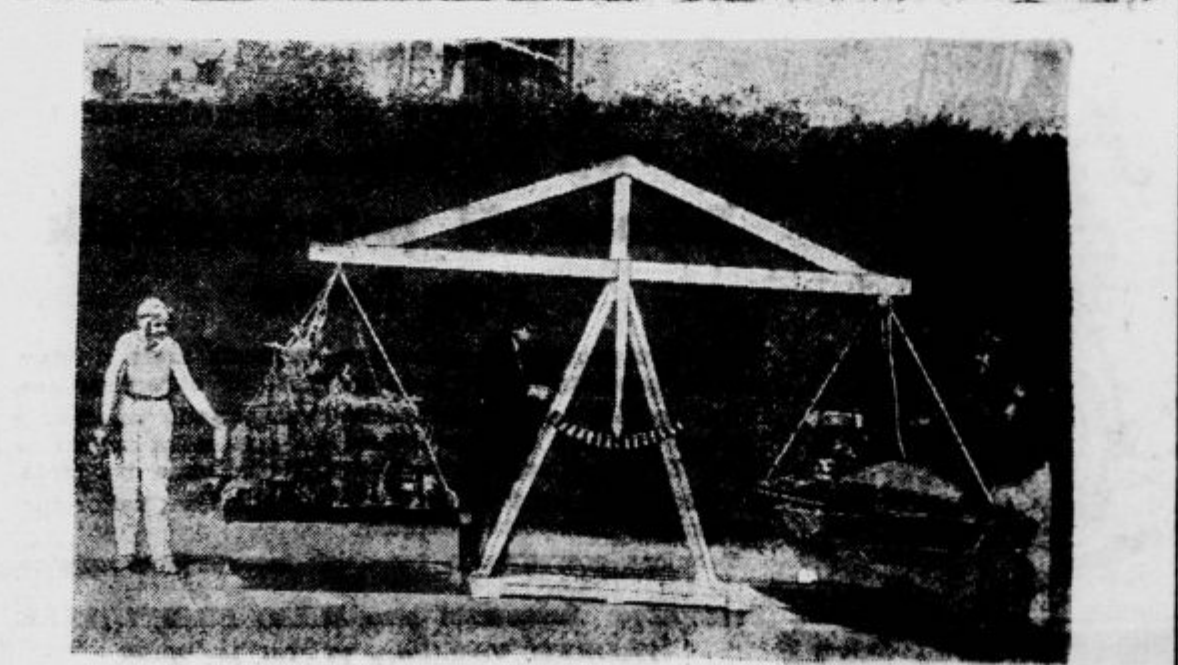
Scortale so za Ilinijo: Erath 7, Runel 4. Vida 1, za Celje Kranjc 4, Lok 1. Tekmi je prisostvovalo zelo malo publike. Sodil je g. Baltesar.

Ljubljanski Pivski Podzavez. V torek, dne 3. junija ob 20.30 seja v restavraciji Slon; zaradi važnosti polnoletnosti odločba odborov potrebna. Tajnik.

Službene objave Jugoslovanskega lahkoatletskega saveza. Danes ob 20.30 v kavarni Emona seja vrhovnega razodilca lahkoatletnega državnega prvenstva za moštva. Naprosilo se gg. kapetan Vizjak, dr. Lapajne, prof. Čop, geom. Černe, Slamič, Brumet, Loin, Sancin Danilo in Windich, da se iste zanesljivo odločite. Savo Sancin, odbornik JLAS.

Smučarski klub Ljubljana. Seja odbora je v torek ob 20. v kavarni Emona. Ob 1900 je istotam enakoten vseh klubovih tekmovalcev in sodnikov. Ker so v razpravi važne stvari, prosimo sigurne udeležbe. — Odbor.

Izročitev sportnih snakov JZSS. Ob priliki počastitve in izročitve slatnega sportnega znaka zasluženiima sportnikoma gg. Gorec in J. Janši, ki se vrši dne 4. t. m. ob 20. v beli dvorani Uniona, vabi odbor smučarskega kluba Ljubljana svoje članstvo, da se prireditve v čim večjem številu udeležijo.

Z zlatom odtehtan čoin

Ljubljanski topa motomečan čoin al je pridobil toliko točk pri tečajih, da odtehta čoin.

Mariborsko pismo „Ponedeljeku“

Maribor, 1. junija.

Jutro prve junjske nedelje je bilo jasno, dasi so v soboto grozili oblaki s severa in zapada. Bila je t. prva nedelja po mokrem in mrazem maju, ko so se ljudje ozreli v vročini solca. Dopoldne se je vršila v mestnem parku otroška olimpijada, redka prireditve, ki je privabila v romantično setaljšče mnogo občinstva. V paviljonu je sviral kompletna zodba »Drave«. Privedli so je Podmavček Redčega kriza pod vodstvom aglinca g. Lavrenčiča. Izredno zanimiva otroška tekma, h kateri je bila priuščena deca v starosti od 3 do 10 let, se je vršila v teklu, stafeti, šaljivem teklu, z ovirami, z dvokolesi, trikolici i. t. d. Mad tekmovalci so se odlikovali, predvsem komai triletna Medka Lavrenčičeva, Zorko, Dušan, Skala, Blanka Dromovšek in drugi. Pri stafetnem teklu je zmagala kot prava realka, na drugem mestu pa je bila dečka medčanska šola. Naš mestni svet v domoljanskih urah še ni videl toliko obiskovalcev kakor pri tej prireditvi.

Občasno bi se moralo vršiti v unio-

Skrivnosti vohunstva v svetovni vojni

Spomini slepega invalida, bivšega tajnega agenta Nemčije in Anglije

(Nadaljevanje)

O stajni organizaciji Downing Streeta sem že govoril. Angleška tajna služba je bila organizirana po vsem svetu celo v takih mestih, čegar pomena za Anglijo ni bilo mogoče pojmiti. Bila je to ogromna pajčevina, v katere sredi je prežal Intelligence Service. Nič na svetu, kar je količnik bilo važnega v vojaškem, političnem ali finančnem pogledu, ni ušlo bistrim očem te organizacije. Oko Downingstreeta je bilo podobno mušjemu očesu z mnogimi tipalnicami in organizmom, ki lahko istočasno motri na več strani. Ena takih tipalnic, sestavnih delov tega očesa, je bila miss Amy. Kdo je bila ta vohunka, o katerih smo se v naših krogih upali samo šušljati? Tri leta pred vojno sem že čul o njej, kar je bilo v zvezi z njo pripravljal službi Nemčije. Toda videl je nisem nikoli. Navzlic temu je bil njen sloves izredno velik. Downing Street se je silno prizadeval, da bi tej dami ohranil nimb.

Kdo in kaj je bila »miss Amy«

Tu in tam sem naletel na njene sle-

dove. Odpor nekega velikega francoskega finančnika napram angleškim načrtom je bil zlomljen v neverjetno kratkem času in to po zaslugi miss Amy. Neki francoski diplomat, visok funkcionar Quai d'Orsay, srečno poročen in oče dveh srčkanih deklet, je po drugem sestanku z miss Amy takoj sklenil, da zapusti svojo družino in se za miss Amy odpravi v Anglijo. Ta skrbno zakriveni skandal, ki se je primeril v tretjem letu vojne, sem v Parizu izsledoval in sem pri tem razvozljal marsikatero zagonek, tičoč na miss Amy.

Nekateri so pravili, da je miss Amy Irka, drugi, da je hči avstrijskega grofa, ki se je poročil z neko Švedinjo ter je v Londonu umrl 1904. Amy je bila vzgojena v odličnem penzionatu v Kensingtonu, ko pa je dopolnila 16. leto, e pobegnila z nekim angleškim oficijem, ki je bil odposlan v Carigrad. Oficij e svojo srčkano ljubico skril v odročnem paviljonu v Peri. Tu je izkoristila ves svoj prosti čas, da se je naučila turšči-

ne in grščine. Razen tega je poleg angleščine vzorno obvladala francoski, švedski, nemški in italijanski jezik. Miss Amy je v Peri ostala samo tri leta. Oficirja so namreč neko noč napadli banditi na ulici in ga hudo ranili. Amy je nato izginila v neki harem, čigar lastnik je bil eden izmed najbolj znanih Mladoturkov. Mož je poginjal iz harema vse svoje ljubice in favoritke ter si obdržal samo miss Amy.

Dasi je angleški konzulat v Carigradu vršil neke vrste pravosodje, se proti Mladoturku ni upal nastopiti, kajti miss Amy se je bila sama zatekla k njemu. Zadeva je ostala prikrita. Pozimj 1915 pa je nanese, da sem to zagonekno žensko prvič videl. Poverjena mi je bila neka politična misija v Rimu. Lepega večera, ko sem se odzval povabilu kneza Primolija in se udeležil glasbene soareje, sem v družbi spoznal tudi miss Amy. Lepa knezova palača stoji v ulici Salustiana. Navzlic neugodnim poročilom z bojišč je ta večer v palači vladalo prav veselo razpoloženje. Neki francoski pianist, neka ruska pevka in naposled neka ruska plesalska dvojica so skrbeli za umetniški užitek, nakar je sledil intimen ples. Zgol zaradi družabne obveznosti sem se parkrat zavrtel tudi jaz, nakar

sem stopil k buffetu, kjer me je francoski ataše kmalu skrivaj podregnil s kromcem, rekoč malce zaničljivo:

— Tale lepa kontesa de Vinier se je pa prav hitro potolažila!...

Pozorno prisluhnem. Kontesa de Vinier — to je vendar pariški psevdomin lepotice Amy, ko je izvedla nalogo, da je za neko stvar pregovorila diplomata R. v francoskem zunanjem ministrstvu.

— Tako, sem odvrnil hladno, vi bržčas menite oni mali diplomatski skandal na Quai d'Orsayu?

— Seveda... samo da je zdaj kontesa de Vinier že izpremenila ime. Zdaj se — mi je smehljaje zaupal ataše — imenuje madame de Chaleroles. Mar veste, da ima v svoji mreži visokega italijanskega politika? Mož je popolnoma ob pamet, namerava se ločiti, da bo lahko vzel svojo novo ljubljeno.

— Ah... Prav zanimivo! — odvrnem in vprašam: — Kdo pa je srečni mož?

Ataše se je previdno ozrl in se nato sklonil k mojemu ušesu; izdal mi je ime nekdanjega predsednika rimskega senata.

Par trenutkov nato je madame de Chaleroles prišla s svojim precej stariškim oboževalcem k buffetu, da izpije čašo šampanjca. Tako sem jo lah-

ko ves čas opazoval in moram priznati, da je bila res zapečljiva. Bal pa sem se z njo seznaniti. Kajti gotovo v prepričanju, da je ta ženska silno opasna in da predvsem zvesto služi Downing Streetu, me je nagibalo k opreznosti.

Z imenom Mina Steengrade je prišla Amy 1916 v Nemčijo. Poverjena ji je bila naloga, da namesti na vseh železniških križiščih svoje lastne opazovalce, ki naj dan in noč beležijo številke polkov, ki odhajajo na fronto ali pa se vračajo na oddih. Ta poročila so bila nato posebni zastopniki na Holandskem pošiljali antanti. Ko je služba, ki jo je organizirala Amy, že dobro poslovala, se je Amy odpravila v Avstrijo, kjer je organizirala enako vohunstvo. Bilo je pač čudno, da nemška in avstrijska tajna služba nanjo nista postali pozorni. L. 1917. sem lahko ugotovil, da je bila Amy v Berlinu, Monakovem, Essenu, Kijlu, Plznu, na Dunaju in v Pulju. Nato se je v marcu podala v Hamburg. Bilo ji je naročeno, da pribavi skrivni ključ nemške mornarice, s katerim bo Downing Streetu omogočeno rešiti brezlične brzjojavke nemške mornarice.

(Dalje.)

EDGAR VALIČ Belg v življenju KRIMINALNI ROMAN

Gospa Jana je bila vsa zmedena. Že prej se v resnici ni počutila dobro, sedaj pa jo je začela boleti še glava. Misli so se ji križale vsevpred, druga za drugo, druga čez drugo. V glavi ji je šumelo in vsa se je tresla. Misli je na Rika, na dete, na nenaden možev opvratek, na vse, kar je bilo v zvezi z nocojšnjim večerom, ki se je pripravljala namj toliko dni. Pripravljala? Prav za prav ni niti mislila nani, ampak na ono lepo, novo in neumljivo, ki ji imelo slediti temu odločnemu večeru. Sedaj pa se je vse obrnilo in kdo ve, kaj se vse pride.

Ko se je bila domislila, da je moral Feliks že davno oditi in da je gotovo že v kavarni, kamor ga je bil povabil Riko, kakor je rekel, je vstala in šla do kuhinje.

Mučila jo je misel na Rika in očitala si je, da je sama kriva vsega. Kakšna sreča, da je mogel Riko oditi, ne da bi srečal Feliksa v hiši. Toda kako je mogel vobče to storiti? Nedvomno je stopil na podstrešne stopnice in počakal, da je stopil Feliks v sobo. Samo kako in zakaj ga je Riko povabil v kavarno v času, ko je bil vedel, da je na poti in da se ne vrne najmanj dva dneva! Saj sta se poslovala včeraj v njeni prisotnosti. In Riko je vendar dobro vedel, kaj sta bila sklenila za nocoj.

Sesedla se je na stol in ugibala, kaj naj bi vse to pomenilo. Riko je poštenjak in jo ljubi. O njem ni mogla misliti nič slabega. Topo je gledala predse in glava jo je bolela. Kaj naj stori? Ali naj pošlje po Rika? Ponoči? Potem ko bo sigurna, da je Feliks v resnici odpotoval?

Nj je toliko vznemirjal Feliksov povratek, saj ni bilo prvič, da se ni znal odločiti, kolikor čudno naključje, da se mora sesti z Rikom. Da, naključje. Čudno naključje, ki se ni mogla zamisliti vanj. In kdaj bo zvedela, če sta se res sestala v kavarni in kaj sta govorila?

Iz misli, prepletenih z neprijetnimi slutnjami, jo je nenadoma prebudil električni zvonec. Vstala je in prvi hip ni vedela, kaj bi storila. Kdo neki zvoni? On? Kateri on? Riko? Feliks? Nemogoče. Feliks ima vendar ključ. Torej Riko...

Stopila je k oknu, odrinila spuščeno zaveso in pogledala na vrt ob cesti.

»Oprostite, milostiva, prosim, ključ sem pozabila.«

»Vi ste, Tončka?«

»Vrzite mi, prosim, ključ dol.«

Jana je segla za kuhinjska vrata, kjer so viseli ključji. Vsi so bili na svojih mestih, le ključa od hišnih vrat ni bilo.

»Saj ni ključa.«

»Morda je pri meni, na posteljni omari morda.«

Jana je pogledala tudi tam, ga iskala drugod, toda ni ga našla nikjer.

»Ga ni nikjer. Kako boste prišli noter? Zakaj ne pazite na ključe?«

»Kaj bo pa zdaj?«

»Zunaj boste... Veste kaj? Idite na kolodvor in počakajte gospoda. Recite mu, da vas pošiljam jaz, ker se je izgubil ključ. Ne, recite, vprašajte ga, če ni morda pomotoma vzel oba ključa. Sedaj bo enaist. Pojdite naravnost na kolodvor in ga počakajte.«

»Gospod so vendar že odpotovali.«

»Ne, ni odpotoval. Opolnoči gre. Potem pa pridite hitro nazaj.«

»Bom, milostiva.«

Jana se ni čudila zaradi ključa. Celu zadovoljna je bila. Tako bom vsaj vedela, če je res odpotoval, si je mislila in šla v spalnico.

Ko se je bil Riko preveril, da je šel Feliks v spalnico k Jani, je bila njegova edina misel, kako priti iz hiše. In to čim prej, kajti čez pol ure mora biti v kavarni, kjer ga bo iskal Feliks. Pameten dečko, je pohvalil v mislih prijatelj Ludvik, ki je našel naravnost slajzen izgovor za svoj nočni obisk. Feliks je bil nedvomno razmišljen, kajti sicer bi se gotovo spomnil, da sta se sinoči poslovila in se dogovorila za prihodnjo partijo po prazniku. Nehote je položil klobuk na posteljo in razmišljal. Za vsak slučaj se je hotel orientirati v temni sobici in je pri tem zadel z roko ob posteljno omario, ki se je zamajala. Imenitno! si je dejal, ko je šel, kako se je na omari zavrtelo. Dobro je razložil po glasu in načinu vrtenja, da je to ključ in ta ključ je nedvomno pravi! Uboga služkinja, gotovo se je zamudila in v naglici pozabila na ključ! Veseli se je njene pozabljivosti in obljubil samemu sebi, da jo ob prvi priliki nagradi, kakor zasluži.

S ključem v roki je tiho stopil na hodnik, prisluhnil in slišal od daleč Feliksov glas: Sama bolezen te je... Potrpi, draga, je dejal v mislih in se tiho spuščal navzdol po stopnicah. Srečno je odklenil, prisluhnil in zaklenil za seboj.

Se malo ni mislil, da bi mogel Feliks slutiti, kaj je preprečil s svojim prihodom. Preveč je trgovca v njem, da bi mogel misliti kaj takega. Trgovca, ki mu je pred vsem za denar, za povečanje dohodkov in za dober glas trdke. Žena mu je pač le žena, ki skrbi za

njegov telesni blagor, za otroka in za hišo. En dinar ima zanj več vrednosti nego tisoč ženskih občutkov, izvirajočih v bolestem naglenuju k fantastičnemu življenju, kakor je imenoval Feliks Janine zahteve po gledališču, knjigah in drugih sličnih vrednotah. Človek, kakršen je Feliks, ne more doumeti, da ima žena pravico živeti svoje lastno življenje poleg onega, ki ga živi za moža in za deco.

Tako je mislil in je bil trdno prepričan, da je znala Jana tudi v primeru, če bi bil Feliks vendarle opazil kaj sumljivega, poravnati zadevo in mu izbiti vsako sumnjo iz glave. Samo nekaj mu ni dalo miru. Kaj, če je vprašal po otroku, ali se hotel posloviti od njega? Sicer ni bil navajen takih nežnosti, toda če... če... Da ni odpotoval, to ga ni vznemirjalo, saj se je včas pripravljal na pot po več dni in se vračal, ne da bi bil odpotoval.

Pred kavarno se je ustavil in pogledal na pošto uro. Časa dovolj, si je mislil in se ozrl, ali ni morda kje v bližini Ludvik. Ni ga bilo. V kavarni bo, si je pritril in stopil par korakov nazaj, ker so baš prihajali ljudje iz kina.

»O, Riko!« se je oglašal za njim Ludvik. »Vedel sem, da prideš! Kako si to naredil, ne vem, glavno je, da si tu.«

»Hvala, Ludvik. Ti in sreča sta eno.«

Ko sta šla čez cesto k Slonu, je Ludvik povedal, da ima v kavarni družbo. Profesorja Tekavca in njegovo ženo.

Ko nalašč, si je mislil Riko in rekel:

»Govoriti moram še s teboj, ko bova sama.«

»Kadar hočeš.«

V kavarni je prisledil Riko z Ludvikom k mizici ob oknu, kjer se je dolgočasil profesor Tekavca s svojo ženo. Govorila sta prazne besede, mlada gospa pa je listala po ilustrovanih revijah. Baš ko je profesor pripovedoval o čudnem slučaju telepatije, ki ga je bil čital v popoldanskem dnevniku, je vstopil v kavarno z aktivko v roki Feliks. Riko ga je pričakoval ves čas in prav nič ni mislil na niuost in važnost zadeve, ki mu jo je bil naprtil Ludvik v svoji zadregi.

»Ali nisem točen?« je pozdravil Feliks Rika, ki se je v tem trenutku spomnil, da mora imeti važen razgovor z njim. O čem, tega ni vedel in se tudi ni mogel domisliti.

»Vzor točnosti,« je odgovoril Riko in malce vznemirjen pogledal na uro nad vrati.

»Ta ura prehiteva. Za cel četrt,« se je oglašil Ludvik in povedal pravi čas.

»Kavarniške ure so kakor samostanske ure. Pridno jih navijajo, popravljajo pa nikoli,« je resno pripomnil profesor.

»In dragi gostje morajo biti zadovoljni, če smejo vprašati natakarija po pravem času,« je ošvrknil Feliks plačilnega natakarija, suheha, dolgega moža, ki se mu je videlo na prvi pogled, da je že davno odslužil svoj poklic.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposliti obnem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Sobarico

z večletnim splošnim — proti dobri plači sprejemam na Rimski cesti št. 1811.

Vajenka

za modistarijo sprejemam takoj. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Kuharico

gospodinjjo

na delo sprejemam z 10. junijem. Zglašiti se je na parni žagi Rne, Domitla.

Učenca

ki je absolvirati mešičanske ali pa 4 razrede srednje šole in ki stanuje pri starših, sprejemam v manufakturno vstopnino. Lastnoročno pisane poudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod »Učence«.

Učenca

in učenke hise in e primerne šole izobrazbo sprejemam v vstopnino v večletni trgu v Savinjski dolini. Poudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod šifro »Učence« in boljše hise.

Sobarico

smočno nekoliko kvaža, sprejme B. Hutter, Maribor, Trubarjeva u. 5/a.

Dve učenci

veščih slovenskega in nemškega jezika, za galantno rješko stroko, sprejme M. Jurek, Celje.

Posestvo

Hišico ali parcelo

kupim v Ljubljani, št. Višnji ali na Jelici. — Poudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Primerne cene«.

Enodružinsko hišo

pol ure od Ljubljane prodaja Jernej Lampret, Dolgi most — Viš.

Posestvo

z vojem vinogradom ali sadovnjakom ter z dobrim stanovanjem in gospodarskim poslopjem kupim. Poudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro »Posestvo«.

Službe išče

Viškočofka

iše čez počitnice primerne zaposlenje. Najraje gre kot inštruktorica. — Poudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Viškočofka«.

Stroinik

starši, iše namočenje. Poudbe na oglas. oddelček »Jutra« pod »Stroinik«.

Šofer

e pravek, samostojen v popravilih, zanesljiv in previden vozač, tizen, vreden in priden, želi namočenje. Poudbe pod »Prvovrsten vozač« na oglasni oddelček »Jutra«.

Šiviljo

za perilo, dobro mož, sprejem. letom tudi učenko. Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

1 ali 2 sobi, kuhinja, prdelne iše trikotneka družina za junji ali julij v južnem delu mesta Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«.

V najem

Gostilno

z 3 sobama in salonom, na najbolj prometnem prostoru, nasproti kolodvoru na Jesenicah oddam v najem. Pojasnila daje Frano Mezar, Jesenice, Gorenjsko.

Stanovanje

lopo, solčno, dvoobno, zgoraj, oddam v središču Ljubljane e 1. avgustem enašni, mirni stranki. Vprašanja na oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani pod šifro »1. avgust 1930«.

Stanovanje

v vili, vsookritično, obtoječe iz dveh sob, kuhinje, prdelne in pritlikin oddam mirni stranki brez otrok Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

1 ali 2 sobi, kuhinja, prdelne iše trikotneka družina za junji ali julij v južnem delu mesta Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«.

V najem

Gostilno

z 3 sobama in salonom, na najbolj prometnem prostoru, nasproti kolodvoru na Jesenicah oddam v najem. Pojasnila daje Frano Mezar, Jesenice, Gorenjsko.

Stanovanje

lopo, solčno, dvoobno, zgoraj, oddam v središču Ljubljane e 1. avgustem enašni, mirni stranki. Vprašanja na oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani pod šifro »1. avgust 1930«.

Stanovanje

v vili, vsookritično, obtoječe iz dveh sob, kuhinje, prdelne in pritlikin oddam mirni stranki brez otrok Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Stanovanje

3 sob, kuhinje in pritlikin oddam blizu obšne šole. Poudbe se v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Sobo

v središču mesta e posebnim vvhodom oddam solidnemu gospodu za takoj Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Sobo

e posebnim vvhodom, visokopritliko, pri cerkvi sv. Jofeja oddam samo gospodu — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sostanovalca

boljšega sprejemam z vooskrobo v škofji ulici 13 — carter.

Sobo

z 2 posteljami oddam. — Gregorčičeva 7/1, vrata 3.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sobo

v središču mesta e posebnim vvhodom oddam solidnemu gospodu za takoj Naslov v oglasnem oddelčku »Jutra«.

Sobo

e posebnim vvhodom, visokopritliko, pri cerkvi sv. Jofeja oddam samo gospodu — Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Sobico

e posebnim vvhodom oddam v vili »Stadion«, Maribor, aka ulica 17.

Sostanovalca